

اعضای محترم شورای نگهبان

سلام علیکم؛

احتراماً اظهار نظر کارشناسی در خصوص موارد مطروحه در هفدهمین جلسه مورخ ۱۳۸۹/۰۵/۰۶ آن شورای محترم به شرح ذیل به حضور تقدیم می گردد:

۱- طرح حمایت از احیاء، بهسازی و نوسازی بافتهای فرسوده و ناکارآمد شهری

- عبارت «... مشکلات متعدد اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و کالبدی ...» به این دلیل که ممکن است دامنگیر نقاط مختلف - حتی اعیان نشین شهر - گردد و به این نحو دامنه و محدوده اجرای قانون را به مناطق غیرهدف تسری دهد، واجد ابهام می باشد.

- ماده (۳)

به دلیل الزام کمیسیونهای موضوع ماده (۵) قانون تأسیس شورای عالی شهرسازی و معماری (به عنوان جزئی از قوه مجریه) به تصویب خارج از نوبت طرحهای تهیه شده توسط شهرداریها، علاوه بر مغایرت با بند (۱۰) اصل ۳ قانون اساسی، مغایر با اصل ۶۰ آن قانون نیز می باشد.

- تبصره ماده (۳)

واگذاری تعیین ضوابط احیا و ... بافتهای تاریخی به هیأت وزیران، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی می باشد.

- ماده (۴)

اختیار تعیین صلاحیت اشخاص حقوقی و حقیقی به وزارت مسکن و شهرسازی، مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی می باشد. ضمناً عبارت «قسمتی از اختیارات خود»، از حیث مصداق، مبهم است.

- ماده (۵)

عبارت «به نحو مطلوب و مناسب»، از حیث مصداق، مبهم است.

- ماده (۷)

عبارت انتهای ماده مذکور «در صورت مجهول المالک ... شود» مغایر اصل ۴۵ و ۸۵ قانون اساسی می باشد. به موجب اصل ۴۵ قانون اساسی اموال مجهول المالک در اختیار حکومت اسلامی است تا بر طبق مصالح عامه نسبت به آن عمل نماید در حالی که به موجب طرح، این اموال در اختیار ولی فقیه قرار گرفته تا مطابق نظر

ایشان عمل شود. از سوی دیگر در اصل ۴۵ قانون اساسی تفصیل و ترتیب استفاده از هر یک را قانون معین می‌کند در حالی که در این ماده به عمل طبق نظر ولی فقیه تصریح شده است، به همین دلیل مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی می‌باشد.

- تبصره (۲) ماده (۷)

نظر به اینکه هر یک از اجزاء و طرق مذکور در تبصره (۲) ماده (۷)، نیازمند تقدیم لوایح قانونی جداگانه و تصویب در چارچوب لایحه بودجه می‌باشد و از آنجا که تهیه لوایح بودجه و برنامه از وظایف و اختیارات قوه مجریه می‌باشد، لذا این تبصره با اصول متعدد قانون اساسی از جمله اصول ۵۲، ۵۳، ۵۷، ۶۰ و ۸۰ مغایر می‌باشد.

حتی با وجود این تبصره، به جهت ایجاد هزینه جدید و عدم پیش بینی طریقه جبران آن و واگذاری آن به آئین‌نامه مصوب هیأت وزیران مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی می‌باشد.

- ماده (۹)

مغایر اصول ۶۱ و ۱۵۹ قانون اساسی می‌باشد.

عبارت‌های «رأی قاضی» و «رأی صادره توسط قاضی» در ماده مذکور، از آنجا که مشخص نشده که نحوه مشارکت دیگر اعضای هیأت در صدور رأی به چه نحو می‌باشد، واجد ابهام است. (در صورتی که مناط اعتبار، رأی قاضی است، چه نیازی به ذکر هیأت و اعضای آن است.)

- ماده (۱۳)

چون ماهیت بودجه‌ای دارد و از آنجا که لوایح بودجه باید توسط دولت تهیه و به تصویب مجلس رسانده شود، مغایر اصل ۵۲ قانون اساسی می‌باشد.

۲- طرح صیانت از دستاوردهای صلح آمیز هسته ای جمهوری اسلامی ایران

- مواد (۱) و (۳) این طرح مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی به نظر می‌رسد.

شماره: ۸۹/ک/۲۹۴

تاریخ: ۱۳۸۹/۰۵/۰۴

پیوست: ندارد

۳- طرح افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی

- تبصره (۲) ماده (۲)

مجلس با افزودن عبارت «تأیید و» به تبصره مذکور، وزیر جهاد کشاورزی را مرجع تصویب دستورالعمل مذکور در ماده تعیین و ابهام را رفع کرده است.

- ماده (۷)

مجلس با حذف عبارت «با داشتن حق رأی»، ایراد شورا در خصوص مغایرت ماده با اصل ۶۰ قانون اساسی را رفع کرده است.

- تبصره (۵) ماده (۸)

نظر به حذف عنوان مصوبه مجمع تشخیص مصلحت از متن تبصره، ایراد رفع گردیده است.

- تبصره (۱) ماده (۹)

ایراد شورای محترم نگهبان به تبصره مذکور، به دلیل مغایرت با موازین شرع بوده است که رسیدگی و اظهار نظر درباره آن در صلاحیت فقهای محترم شورای نگهبان می‌باشد.

- تبصره (۲) ماده (۹)

به نظر می‌رسد مجلس با افزودن عبارت «از تاریخ ابلاغ این قانون به بعد» مشکل شمول ماده به قراردادهای منعقدہ قبلی را حل کرده است.

- بند (ج) ماده (۱۴)

در مورد کلمه «لگومها» که عبارت عربی «بقولات» جایگزین شده است. هرچند ابهام ایجاد شده تا حدی رفع شده، ولی خود این کلمه هم ابهام دارد و بهتر است کلمه فارسی «حبوبات و غلات و سبزیجات» جایگزین شود. (Legume = لگوم) در زبان فارسی به «بُنشن و سبزیجات» معنی شده است که ابهام آن کمتر از بقولات

است. N0105

مرکز تحقیقات